

Чечель Анна,
доктор економічних наук, професор,
професор кафедри публічного управління та адміністрування,
Маріупольського державного університету,
Visiting Academic, Cambridge Judge Business School,
a.chechel@mu.edu.ua
<https://orcid.org/0000-0003-4307-5574>

СОЦІАЛЬНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО ЯК ІННОВАЦІЙНА СКЛАДОВА ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНОЇ ТУРБУЛЕННОСТІ В УКРАЇНІ

На сучасному етапі модернізації та розвитку економіки України спостерігається перерозподіл функцій щодо забезпечення рівня та якості життя населення між різними учасниками соціального процесу. Ці учасники включають державу, ринки, спеціалізовані соціальні інститути, сім'ї та соціальні мережі. Наразі відбувається передача ряду функцій і повноважень органів публічної влади в громадах на ринки та інститути, що призводить до створення ринку соціальних послуг [1]. В контексті розвитку публічного управління в Україні виникає потреба у нових наукових підходах та глибокому розумінні складних адаптивних соціальних процесів, використанні соціальних технологій та інноваційних моделей, які мають забезпечити динамічний розвиток економічної системи [2].

Сутність інноваційного соціально-технологічного підходу полягає в розробці та впровадженні ефективних технологій для інтегрованого розвитку спільноти та в пошуку відповідей на запитання щодо того, як керувати та якими засобами та методами досягати визначених цілей [3]. Соціальна технологія розглядається як конструктивна діяльність суб'єктів публічного управління та населення з метою оптимізації соціальних процесів, де дієвим інструментом стає розвиток соціального підприємництва. Складовими соціального підприємництва є соціальні підприємства, які мають недержавні неприбуткові громадські організації у якості власників або співзасновників. Ці підприємства діють відповідно до всіх бізнес-стандартів та приносять прибуток, тому їх не слід розглядати як благодійні організації. Такий вид діяльності охоплює сфери, які включають освіту, охорону навколишнього середовища, боротьбу з бідністю, захист прав людини та інші [4]. Можна виділити кілька ключових критеріїв для визначення соціального підприємництва:

спрямованість на вирішення конкретних соціальних або екологічних проблем та досягнення стійких позитивних соціальних результатів;

здатність до прибуткової діяльності, самоокупності та фінансової стійкості, що дозволяє підприємству бути незалежним від зовнішнього фінансування [5].

реінвестування отриманих прибутків у власний бізнес для вирішення соціальних проблем.

застосування інноваційних підходів у вирішенні соціальних проблем.

здатність масштабувати та розповсюджувати діяльність соціального підприємства на національному та міжнародному рівнях для збільшення соціального впливу.

підприємницький підхід, який передбачає здатність соціального підприємця виявляти ринкові можливості, акумулювати ресурси, розробляти нові рішення та створювати довгостроковий позитивний вплив на суспільство в цілому.

Розглядаючи розвиток соціального підприємництва в Україні в умовах зростаючої

економічної турбулентності зовнішнього середовища, можна визначити значний потенціал адаптивності цієї форми бізнес-активності в суспільному та економічному вимірах. Соціальне підприємництво вже принесло вагомий внесок у розв'язання соціальних проблем, активізацію економічної діяльності та підтримку вразливих верств населення [6].

Розвиток ефективних моделей публічного управління та оцінки впливу соціальних підприємств на суспільство також вимагає проведення відповідного навчання та підготовки профільних фахівців [5]. Проте, для подальшого успішного розвитку соціального підприємництва в Україні, існують кілька ключових напрямків подальших наукових досліджень. Отже, необхідно проводити більше досліджень щодо створення сприятливого правового середовища для соціальних підприємств, а також механізмів фінансування цього сектору.

Список літератури

Social enterprise in the UK: developing a thriving social enterprise sector: URL: www.britishcouncil.org/society/social-enterprise

Kapitanets S., Vasylyeva O., Chernyshov O., & Shumillo O. Context of the assessment and strategic personnel management at an enterprise on the basis of level competences. *Economics and Finance*. 2022. Volume 10, Issue 1, pp. 4-11. URL: [https://economics-andfinance.com/files/archive/EF_2022_1\(4-11\).pdf](https://economics-andfinance.com/files/archive/EF_2022_1(4-11).pdf)

Доброва Н.В. Соціальне підприємництво. *Економічні інновації*. Випуск № 59. 2015. с. 112-117 URL: <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/81835/14-Dobrova.pdf?sequence=1>

Новик І.В. Соціальне підприємництво: стан та перспективи. *Економіка та суспільство*. № 45, 2022. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-45-6>

Чечель А.О. Освітня траєкторія розвитку соціального підприємництва. *Актуальні проблеми науки та освіти: Збірник матеріалів XXV підсумкової науково-практичної конференції викладачів МДУ / За заг. ред. М.В. Трофименка*. Київ: МДУ, 2023. с. 315-318. URL: https://mdu.in.ua/Nauch/Konf/2023/zbirka_vikladackoji_konf-ciji_2023_compressed.pdf#page=315

Chechel, A. (2022). Professional Development of Civil Servants: Trends and Perspectives Based on Adaptive Leadership, *International Scientific Journal of Universities and Leadership*, vol. 14, p. 20–29. URL: <https://doi.org/10.31874/2520-6702-2022-14-20-29>

УДК 330.567.222

Юдічева Ольга,
кандидат технічних наук, доцент,
доцент кафедри товарознавства та комерційної діяльності в будівництві
Київський національний університет будівництва і архітектури
yudicheva.op@knuba.edu.ua
<http://orcid.org/0000-0003-4421-3318>

ВІДСУТНІСТЬ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ – УКРАЇНСЬКІ РЕАЛІЇ

Першочерговим завданням FAO (Food and Agriculture Organization) – продовольчої і сільськогосподарської організації при ООН, залишається подолання голоду у всіх країнах світу. Але, в останні роки, разом із терміном «голод» FAO все частіше використовує поняття «відсутність продовольчої безпеки» з її основними формами – помірною і гострою.